

«روزنامه سرآمد» به بهانه روز ملی خلیج فارس منتشر کرد؛

رشادت شهدای لارستان برای اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس

شهره فرهنگ دریایی - دلیل نام‌گذاری دهم اردیبهشت اما این است که نیروهای پرتغالی از ۲۱ تا ۳۰ آوریل ۱۶۲۲ میلادی و قریب ۴۰۰ سال قبل سواحل جنوب ایران را پس از ۱۷ سال حضور با اشغال ترک کردند. برخی ۲۱ و بعضی ۳۰ آوریل آورده‌اند، اما روند ۹ روزه درست‌تر است. شاه‌عباس در عهد صفویه و در سال ۱۶۲۱ هرمز را از چنگ پرتغالی‌ها درآورد و سال بعد در آوریل ۱۶۲۲ و در پی رشادت‌های لشکریان ایران به فرماندهی «امام‌قلی‌خان» خلیج فارس را ترک کردند.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، رسول احمدلو، دانشجوی دکترای تاریخ در نوشتاری به بهانه روز ملی خلیج فارس به بیان گوشه‌ای از رشادت‌های افرادی پرداخته است که در جریان اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس جان خود را از دست دادند و به بنیای شهید راه وطن شدند. این مطلب را که مجله خبری میلاد لارستان نیز منتشر کرده است، در ادامه می‌خوانید:

مقدمه

خلیج فـارس مظهر و نماد هویت ایرانی است و پیشینه‌ای به قدمت تاریخ دارد. خلیج همیشه فارس، نه تنها یک عرصه آبی و آبراه مهم و حساس، بلکه میراث‌دار فرهنگ و تمدنی کهن و گنجینهٔ کمیاب و بی‌ظـیری از تنوع زیستی است. دهم اردیبهشت همزمان با سالروز اخراج پرتغالی‌ها از تنگه هرمز و خلیج فارس، روز ملی خلیج فارس نام‌گذاری شده است؛ این روز یادآور عزم و اراده یک ملتست بزرگ، شریف و آزاده است. در جریان اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس هزاران لارستانی به شهادت رسیدند که در این جستار تاریخی به بررسی آن می‌پردازیم.

فتح قشم و هرمز توسط پرتغالی‌ها

در اواخر قرن پانزدهم میلادی واسکادو گاما با عبور از جنوب و شرق آفریقا با کمک یک راهنمای ایرانی‌تبار از بندر موسی‌بیگ (در شمال موزامبیک) به‌سوی هند روانه شد و گزارش مفصلی از اهمیت پارس و هند به دربار پرتغال فرستاد. پرتغالی‌ها اولین استعمارگرانی بودند که از غرب اروپا به خلیج فارس و هندوستان وارد شدند. در زمان پادشاهی شاه‌اسماعیل یکم صفوی، آلبوکرک، فرمانده ناوگان پرتغالی با هجوم به جزیره هرمز این جزیره را تصرف کرد. آلبوکرک اعتقاد داشت هر کشوری که سه‌قطه مالاکا، عدن و هرمز را در اختیار داشته باشد بر تجارت دنیا حاکم خواهد بود. پرتغالی‌ها به مدت یک‌قرن در خلیج فارس استحکامات نظامی ایجاد کردند و تجارت در خلیج فارس را به دست گرفتند. به دلیل درگیری صوفیانی به مسائل داخلی ایران و همچنین جنگ با ازبکان و عثمانی توان دخالت در مسائل جزایر خلیج فارس را نداشتند.

معاون زیست دریایی سازمان محیط زیست:

مهار آلودگی حادثه بندر شهید رجایی با بستن کانال‌های دریایی

شهره معاون محیط زیست دریایی سازمان محیط زیست گفت: با

عملکرد این سازان تمام کانال‌های منتهی به دریا در بندر شهید رجایی مسدود شد تا پسماند‌های آلوده به خلیج فارس ورود پیدا نکنند.

به گزارش اقتصادسرآمد، احمد رضا لاهیجان زاده در خصوص اثرات مخرب زیست محیطی حادثه انفجار در بندر شهید رجایی بر آب‌های خلیج فارس اظهار داشت: یکی از مهمترین اثرات مخرب احتمالی که محیط زیست خلیج فارس را در این حادثه تهدید می‌کرد، ورود پساب‌های آلوده و ضایعات به آب دریا بود که در نخستین فرصت این امر مهار شد.معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست، بنادر و دریانوردی استان هرمزگان، راستا با عملکرد به موقع سازمان محیط زیست و همکاری اداره و بنادر و دریانوردی استان هرمزگان، تمام کانال‌های منتهی به دریا در بندر شهید رجایی مسدود شد تا به این ترتیب از ورود پساب‌های آلوده و ضایعات به خلیج فارس، جلوگیری شود.

معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست خاطر نشان ساخت: با توجه به طولانی بودن طول کانال این فرصت و جود داشت تا عملیات مسدود کردن کانال‌ها جهت حفاظت از محیط زیست دریایی خلیج فارس مؤثر واقع شود.

وی در ادامه ادعان داشت: به این ترتیب آبراه‌ها و کانال‌های مسدود شده می‌توانند به طور موقت پساب‌های آلوده و ضایعات را در خود نگه دارند تا عملیات پاکسازی آنها به طور کامل طی یک برنامه ریزی انجام شود.این مقام مسئول در سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به اینکه عملیات اطفای حریق در بندر شهید رجایی تقریباً به اتمام رسیده است، گفت: به زودی تیم کارشناسی از دفتر معاونت محیط زیست دریایی جهت بررسی‌های تکمیلی و مدیریت و ساماندهی محیط زیست منطقه وارد بندر عباس خواهد شد.لاهیجان زاده با اشاره به اینکه از ساعات اولیه حادثه انفجار، مدیر و کارشناسان محیط زیست استان هرمزگان جهت مدیریت اوضاع محیط زیستی منطقه در محل حضور داشته‌اند، گفت: تا کنون گزارشی مبنی بر ورود ضایعات به خلیج فارس گزارش نشده است.

دریادار تنگسیری:

سرعت شناورهای موشک انداز سپاه به ۱۱۶ نات رسید

شهره فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: ما شناور موشک اندازی ساخته‌ایم که ۱۱۶ نات سرعت دارد یعنی معادل زمینی ۲۱۵ کیلومتر بر ساعت و تمام آزمون‌های فنی و تخصصی را انجام داده است.

چو آگاه شد قاضی شهر لار/ که آمد چنین لشکری خون‌خوار
روان گشت با لشکری بی‌شمار /به‌تعمیل در روی دریا به بار
بکشتی نشستند و معبر شدند/ روانه ابرسر جنگ کافر شدند

هنوز قلعه شوم بد ناتمام/ که آنجا گر فتند بُرد و مقام
بهم باز کردند بنیاد جنگ/ سپاه مسلمان و اهل فرنگ
بگشتند بسا همدگر در نبرد/ بکردند با هم بسی داد و خورد

بنگاه آن کافر بدنهاد / شکست سپاه مسلمان بداد
بشد فوت از مردم ملک لار/ ز پیر و ز برون از هزار
پس آنگاه چون گشت قلعه تمام/ بشد کار بر مردم لار خام
به‌سختی چنان قلعه کس در جهان/ نبود و ندید و نداده
نشان یکی قلعه [ی] سخت پر ترس بوم /خطرناک بی جای
گیران شوم زهر قلعه بحر یحز تابر بود/ سوادى از آن قلعه خبیر بود
چهار و دو ده توپ در قلعه داشت/ دگر شازنده توپ در برشه داشت
سخن ختم کردی چو از قلعه‌اش/ دگر گوی از کلوسر شهابش

فتح هرموز و اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس

امامقلی‌خان با سپاه فراوان از شیراز به جانب لار حرکت کرد و از لار به هرمز رفت.

براساس نوشته‌های استاد احمد اقتداری یک قسمت بزرگ از اردوی امامقلی‌خان از سواران و شمشال‌اندازان و تفنگ‌چیان لارستانی بودند. زیرا اولاً به سبب اینکه حاکم لارستان ادعای مالکیت و خراج بر جزیره هرمز داشت، ثانیاً به سبب نزدیکی لار به هرمز و آشنایی مردم این سامان به آب و هوای آن منطقه استفاده از تفنگ‌چیان و شمشخال‌اندازان لاری که معابر نظامی و نقاط مختلفه

ساحل خلیج فارس را به‌خوبی می‌شناختند، ضروری بود. از این گذشته مردم بومی و محلی سواحل خلیج فارس و نواحی گمبرون هم غالباً از مهاجران لارستانی بوده یا به آن‌ها مربوط بوده‌اند. امامقلی‌خان توانست در نهم جمادی‌الثانی ۱۰۳۱ هـ‌ق جزایر قشم و هرمز را از دست پرتغالی‌ها بازپس بگیرد و از مغرب تا حدود بندر بصره پیش راند، به‌طوری‌که سراسر خاک فارس و کهگیلویه و لارستان و بنادر جنوب از بندر جاسک تا شط‌العرب و تمام جزایر خلیج فارس در دایره حکومت و تسلط وی درآمد. امامقلی‌خان والی فارس طی دوران والی‌گری خود، اقدامات عمرانی بسیار مؤثری برای حفظ امنیت مسیرهای تجاری بندرعباس به لار و شیراز به‌عمل آورد و در دورهٔ او شیراز، بندرعباس و لار رونق تجاری بسیاری یافتند، به‌طوری‌که تحسین کلیه سیاحان اروپایی را برانگیخت.

چند درخواست از مسئولان محترم شهرستانی و کشوری

در شهرها و مراکز استانی موسسات خلیج فارس شناسی تاسیس شده و همه ساله در روز دهم اردیبهشت ماه مراسمات و همایش‌هایی به مناسبت روز خلیج فارس برگزار می‌شود، اما متأسفانه در لارستان تاکنون به این امر مهم توجهی نشده است، لذا پیشنهادات زیر که تاثیر زیادی بر حیات علمی و فرهنگی شهرستان لارستان برجای خواهد گذاشت تقدیم می‌شود:

- تاسیس موسسه مطالعات خلیج فارس و نواحی پس‌کرانه‌ای در شهر لار

- برگزاری همایش یادبود شهدای لار در اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس

- ساخت تندیس یا المان شهدای لار در اخراج پرتغالی‌ها از خلیج فارس در گلزار شهدا یا یکی از خیابان‌های لار

- نام‌گذاری یکی از خیابان‌های شهر لار به نام شهدای لار

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار:

ارزش تولیدات صنعتی منطقه آزاد چابهار به ۵۲ هزار میلیارد تومان رسید

شهره رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار گفت: ارزش تولیدات صنعتی این منطقه بیش از ۵۲ هزار میلیارد تومان بوده و برای امسال افزایش حداقل ۵۰ درصدی این میزان هدف گذاری شده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمدسعید اربابی به ایسنا افزود: منطقه آزاد چابهار بعنوان یکی از مهم‌ترین مناطق آزاد کشور ظرفیت‌های گسترده‌ای برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی دارد.وی با بیان اینکه موقعیت استراتژیک این منطقه، که در مسیر کریدور شمال-جنوب و اتصال به کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS) قرار گرفته، موجب شده است

چابهار نقش حیاتی در ترانزیت کالا، تأمین مواد اولیه صنعتی و تسهیل صادرات ایفا کند، خاطر نشان کرد: این منطقه با داشتن دسترسی سریع به آب‌های آزاد، بهترین مسیر برای ارتباط با اقتصاد چین، پاکستان، شرق آفریقا و جنوب شرق آسیا محسوب می‌شود.

وی ادامه داد: در سال‌های اخیر علاوه بر ظرفیت‌های ترانزیتی، چابهار به سمت توسعه صنعتی و تولید داخلی حرکت کرده و سهم بالایی در تولید ناخالص ملی کشور پیدا کرده است. رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار افزود: حجم سرمایه‌گذاری در چابهار افزایش یافته و سرمایه‌گذاران خارجی از افغانستان و پاکستان نیز به این منطقه ورود کرده‌اند. اربابی تصریح کرد: بویژه در حوزه معدن، چابهار می‌تواند محل فراوری و صادرات منابع معدنی افغانستان باشد. این کشور از نظر ذخایر سنگ آهن غنی است و با توجه به چشم‌انداز کمبود سنگ‌آهن در ایران، برخی شرکت‌های فولادی شروع به سرمایه‌گذاری در چابهار کرده‌اند تا در آینده بتوانند از این منابع بهره‌برداری کنند.وی اضافه کرد: یکی از پروژه‌های کلیدی در این منطقه، فولاد مکران است که با ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی، انتظار می‌رود تا پایان سال وارد مدار تولید شود.وی گفت: فاز دوم این پروژه نیز در مرحله اجرایی قرار دارد و صنایع پایین‌دستی فولاد مانند واحدهای تولید آلیاژ و قطعات صنعتی نیز شروع به فعالیت کرده‌اند. ظرفیت محیط زیستی این منطقه برای تولید فولاد ۴.۸ میلیون تن برآورد شده که در حال حاضر ۳.۶ میلیون تن آن مورد استفاده قرار گرفته است. با وجود تقاضای بالا، تنها ۱.۲ میلیون تن ظرفیت باقی مانده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، دریادار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه در مراسمی به مناسبت روز ملی خلیج فارس گفت: ما شناور موشک اندازی ساخته ایم که ۱۱۶ نات سرعت دارد؛ یعنی معادل زمینی ۲۱۵ کیلومتر بر ساعت و تمام آزمون‌های فنی و تخصصی را انجام داده است. دریادار تنگسیری اظهار کرد: ما برای اینکه امنیت خلیج فارس را تأمین کنیم شب و روز تلاش می‌کنیم.

وی با اشاره به توانمندی های این نیرو خاطر نشان کرد: قبل از انقلاب را یادمان هست که در آن زمان حتی ما نمی توانستیم یک قایق لاور کوچک ماهیگیری بسازیم. شرکت آمریکایی برای ما می ساخت اما الان ما شناور شهید سلیمانی با پیشرفته ترین تکنولوژی را ساخته ایم که ۵۰۰۰ مایل دریایی بدون توقف می تواند در اقیانوس ها دریانوردی کند.

پنج‌شنبه-۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴-سال یازدهم-شماره ۲۱۹۰

دریا پایانه

بنادر

HSE و پدافند غیرعامل اولویت راهبردی در بنادر گیلان است

اولین نشست ستاد اجرایی HSE، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان در سال ۱۴۰۴ با حضور مدیرکل، معاونین و رئیس ادارات اداره کل (اعضای ستاد اجرایی) برگزار گردید.

به گزارش اقتصادسرآمد، حسین یونسی در این نشست، اظهار داشت: موضوعات HSE، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران و همچنین اهداف آن باید در اولویت راهبردی در خصوص مدیریت مراکز تجاری و صنعتی همچون بنادر در نظر گرفته شود. وی افزود: اقدامات پیشگیرانه در حوزه HSE، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران، ابزاراری برای کاهش خطرات احتمالی و حفظ سلامت انسان‌ها و همچنین زیر ساخت‌ها و تجهیزات خواهد شد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان گیلان با اشاره به اهمیت دستورالعمل‌های ۸ گانه پدافند غیرعامل در سطح کلان و دستورالعمل‌های HSE در مورد کالاهای خطرناک، خاطر نشان کرد: پیاده سازی دقیق این دستورالعمل‌ها در این زمینه بسیار اهمیت دارد. یونسی با بیان اینکه کارشناسان حوزه HSE و پدافندغیرعامل یابستی در بنادر گیلان توجه و دقت بیشتری در خصوص تخلیه، انبارش، بارگیری و حمل و نقل کالاهای خطرناک اهتمام بورزند، تصریح کرد: کنترل بازرسی و نظارت مستمر، محل نگهداری ایمن و مجزا، آموزش تخصصی کارکنان، طبقه بندی و مشخص نمودن کلیه کالاهای خطرناک یا مراجعه به کتابچه مرجع بین المللی حمل و نقل کالای خطرناک در حمل و نقل دریایی (IMDG CODE)، بهره گیری از تجهیزات ایمن و استاندارد و همچنین آمادگی در شرایط اضطراری از جمله مواردی است که باید در حوزه مدیریت کالاهای خطرناک برنامه ریزی و اقدام شود.

پیام سرپرست ایزوایکو به مناسبت هفته کار و کارگر و روز ملی خلیج فارس

سرپرست مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران (ایزوایکو)، در پیامی به مناسبت هفته کار و کارگر و روز ملی خلیج فارس، با تجلیل از تلاش‌های خستگی ناپذیر کارگران و پاسداشت جایگاه خلیج فارس، بر نقش بی‌بدیل نیروی کار در پیشرفت صنعت دریایی کشور تأکید کرد. وی همچنین با ابراز همدردی با خانواده‌های داغدار حادثه اخیر بندر شهید رجایی، یاد و خاطره جان‌باختگان را گرامی داشت.

به گزارش اقتصادسرآمد از مرکز ارتباطات و امور بین الملل ایزوایکو در متن پیام سعید جعفری آمده است:

باسمه تعالی
فراسرپدن هفته کار و کارگر، فرصتی ارزشمند برای ادای احترام به زحمات بی‌دریغ کارگرانی است که با عزم راسخ و دستان پینه‌بسته، ستون‌های استوار اقتصاد کشور را بنا می‌نهند.

در روزهایی که دل‌های‌مان از وقوع حادثه تأسف‌بار در بندر شهید رجایی داغدار است، این مناسبت فرصتیست تا ضمن ابراز همدردی عمیق با خانواده‌های داغدار و آرزوی سلامتی برای مصدومان، بار دیگر بر شأن و منزلت کارگران تأکید کنیم؛ کارگرانی که در سخت‌ترین شرایط، استوار می‌مانند و از جان خود برای پیشرفت کشور مایه می‌گذارند.

کارگران ایزوایکو نیز، به عنوان بخشی از بدنه پر تلاش صنعت دریایی، همواره با تکیه بر تخصص، تعهد و پشتتکار، در ساخت، تعمیر و توسعه زیرساخت‌های راهبردی کشور نقش آفرینی کرده‌اند و افتخار آفرین این سرزمین‌اند.

نام‌گذاری سال ۱۴۰۴ به عنوان «سرمایه‌گذاری برای تولید» از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، نشان از اهمیت نقش نیروی کار در تحقق آینده‌ای روشن دارد. بدون شک، رسیدن به اهداف توسعه‌ای صنعت دریایی، تنها با اتکا به توان بی‌بدیل کارگران میسر خواهد شد.

همزمان، دهم اردیبهشت، روز ملی خلیج فارس را نیز گرامی می‌داریم؛ نامی که ریشه در تاریخ دارد و نماد هویت، فرهنگ و استقامت ملت ایران است. خلیج فارس تنها یک آبراه نیست، بلکه تجلی گاه غرور ملی و مقاومت در برابر تحریف حقیقت است.

خبر

